

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
POUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000

Letna inozemstvo . . . » 13.000

Letna inozemstvo, USA dol. 15

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Načela iz Helsinkov Žeja po svobodi ne jenja

Konec julija 1975 so v glavnem mestu Finske Helsinkih diplomatski zastopniki vseh evropskih držav ter obeh glavnih svetovnih velesil ZDA in Sovjetske zveze po dolgoletnih pogajanjih slovesno podpisali zaključno listino, v kateri po eni strani priznavajo sedanjo ozemeljsko ureditev v Evropi, ki se je izoblikovala po zadnji svetovni vojni, po drugi strani pa so se slovesno obvezali, da sedanje državne meje ne smejo ovirati svobodnega kroženja informacij in izražanja mnenj na osnovi temeljnih človeških in državljanskih pravic, ki jih proglašajo Združeni narodi (OZN) in druge mednarodne konvencije. Sklenili so tudi, da se bodo leta 1977 spet sestali v Beogradu in preverili konkretno izvajanje helsinških načel.

Vsi smo tedaj pozdravili rezultate helsinške konference in na osnovi zgodovinskih izkušenj izrazili tudi pomisleke, ali bodo res vse države podpisnice omenjene listine omogočile konkretno izvajanje razglašanih načel. Nekateri v svojem pesimiističnem gledanju niso odobravali zamrznitve sedanjega ozemeljskega stanja, ker so pač v tem videli težnjo Sovjetske zveze, da obdrži države Vzhodne Evrope pod svojim političnim, vojaškim in gospodarskim pokroviteljstvom. Kot protitež temu so zahodne demokratične sile pripravile Sovjetsko zvezo in njene zaveznice, da so s podpisom pristale na načelo svobodnega izražanja in kroženja mnenj in idej ter drugih informacij.

DOSEDANJA BILANCA

Če sedaj po skoro dveh letih od podpisa helsinških dokumentov pregledamo bilanco njihovega izvajanja, ugotovimo nekatere pozitivne korake. Med te lahko štejemo normalizacijo odnosov med obema Nemčijama, med Zahodno Nemčijo in Poljsko ter Češkoslovaško s razveljavitvijo zloglasnega Münchenskega pakta iz leta 1938. Dalje dokončno ureditev obmejnega vprašanja med Italijo in Jugoslavijo s podpisom znanega Osimskega sporazuma in ne nazadnje pozitiven proces demokratizacije na Portugalskem in v zadnjem času v sami Španiji.

Med negativne pojave pa moramo šteti zadržanje nevtralne Avstrije do upravičenih zahtev slovenske manjšine na Koroškem in hrvaške na Gradiškanskem po uveljavitvi njihovih narodnostnih pravic, izvirajočih iz državne pogodbe in tudi iz samih načel helsinške listine. Prav v teh dneh je ta država segla po ukrepih ustrahovalnega značaja, ki so dosegli višek s policijsko aretacijo tajnika Narodnega sveta koroških Slovencev Filipa Warascha.

Na velike ovire pa je helsinški duh našel v državah Vzhodne Evrope in v Sovjetski zvezi, kjer so na oblasti komunistične vlade in partije. Odtod številni pojavi tako imenovanega disidentstva od uradnih stališč, katerim smo prav v zadnjih mesecih in tednih pričali v Sovjetski zvezi, Vzhodni Nemčiji, na Poljskem in na Češkoslovaškem.

V vseh teh deželah se močno oglašajo težnje po svobodnem izražanju zlasti med intelektualci, pa tudi med delavci kot na primer na Poljskem. Razumljivo je, da je ta proces osvoboditve zajel predvsem intelektualne kroge, ker so pač izobraženci najbolj osveščeni o mednarodnem dogajanju in o vsebini helsinških dogovorov. Zato tudi najbolj čutijo potrebo po sproščnem javnem informiranju in osebnem izražanju kot najnujnejšem pogoj, da se v njihovih domovinah nekaj spremeni in da se sedanji vladajoči režimi humanizirajo v korist splošnega družbenega in kulturnega napredka.

Zato je zlobno prikazovati te njihove zdrave težnje po spoštovanju osnovnih človeških in državljanskih pravic kot poskus proti socialistični družbeni ureditvi, kakor to delajo javna občila tamkajšnjih vlad in sami predstavniki oblasti. To zgovorno dokazuje primer vzhodnonemškega državljanja Biermanna, ki so ga oblasti izgnale iz države pod pretezo, da se je navzel meščanskih in osvobodnjaških nazorov. On

sam pa odkrito zatrjuje, da kljub izgonu iz države ostaja dosleden komunističnim idealom.

SOVJETSKI DISIDENTI

Velik odmev ima v svetovni javnosti pojav disidentov v Sovjetski zvezi, katerih moralni oče je jedrski znanstvenik Saharov. Več intelektualnih oporečnikov, ki so se vneto zavzemali za uveljavljanje helsinških načel, je moralo zapustiti Sovjetsko zvezo v glavnem proti svoji volji. To je primer pisatelja Solženicina, Pljušča ter Amalrika.

Višek tega »lova na čarovnice« predstavljajo izmenjava disidentskega pisatelja Bukovskega s tajnikom čilске partije Corvalanom, ki je presenetil ves svet, še posebno pa je moralno prizadel komunistične partije na Zahodu, zlasti v Franciji in v Italiji. S tem je zadobila težak udarec verodostojnost evropskih komunističnih partij, ki v zadnjih letih nastopajo z gesli idejnega in političnega pluralizma, da bi si pridobile intelektualce in druge kulturnike.

POZIV ČESKIH INTELEKTUALCEV: CHARTA 77

Pojav disidentstva je zajel v zadnjem času češke izobražence, ki so svoje zahteve objavili v posebnem dokumentu »Charta 77« in ga je podpisalo 240 političnih in kulturnih osebnosti, komunistov in nekomunistov ter duhovnikov. To je prvi pojav te narave v takšnem obsegu po nasilni odstavitvi predsednika Dubčka leta 1968, očeta tako imenovane »praške pomladi« in »socializma s človeškim obrazom«.

V tej izjavi pravijo, da je njihov namen opozoriti javnost in organe oblasti, da »osnovne svoboščine, ki so jih češkoslovaški predstavniki podpisali v Helsinkih in se obvezali jih izpolnjevati, obstajajo zgolj na papirju«. Zato vabijo vse, ki jih prežema enaka zaskrbljenost za skupno usodo idealov, s katerimi je povezano njihovo delo in življenje. Izrecno poudarjajo, da namen njihove pobude niso gospodarske ali politične reforme, temveč v duhu dialoga opozarjati politično oblast na konkretne primere kršenja človeških in državljanskih pravic ter predlagati konstruktivne rešitve tega problema.

»Charto 77« so podpisali najbolj znani kulturniki in drugi javni delavci kot na primer Jiri Hajek, Vaclav Havel, filozof Jan Patočka, Karel Martosek, Milan Huebl, pisatelj Pavel Kohout, bivši partijski voditelj Mlynar, zgodovinar Jan Tesar, vdova in sin bivšega partijskega tajnika Slanskega in drugi.

Med pobudniki in podpisniki izjave pa ima največjo moralno in politično težo František Kriegel, ki je bil skupno z Dubčkom in Smrkovskim na čelu češke pomladi leta 1968. Po poklicu je zdravnik in se je kot komunist boril v Španiji v času državljanske vojne, bil na čelu češkega odpora proti nacizmu ter leta 1948 pomagal partiji na oblast s pomočjo državnega udara. Pregarjan v času Stalina je po rehabilitaciji odšel na Kubo, kjer je bil osebni zdravnik Fidela Castra. Leta 1968 se je pridružil Dubčku, za kar ga je Husakov režim dolga leta preganjal. Na svobodo so ga izpustili iz zdravstvenih razlogov.

Naj nam bralci oprostijo, če smo se pri tej osebnosti nekoliko več ustavili, ker se nam zdi vredno poudariti, kako so naravne težnje po liberalizaciji zajele v globino in širino najbolj zrelih in preizkušenih kulturnih in političnih sil na Češkoslovaškem. Z drugimi besedami to pomeni, da tudi vzhodni evropski narodi enako kot na Portugalskem in v Španiji po razburkanih in tragičnih obdobjih »zim« in »pomladi«, »okupaciji« in »osvoboditvi« čutijo in želijo v bistvu isto: živeti in delati v svoji domovini v miru in svobodi, vrednoti, ki ustreza dostojanstvu človeške osebe in univerzalnim težnjam človeštva.

ODMEVI V ITALIJI

Napadi češkoslovaških vladnih oblasti na podpisnike »Charte 77« so značilni za poli-

»Milijoni ljudi po vsem svetu želijo odpraviti revščino, sovražijo preganjanje, dogmatizem in demagogijo (in njih skrajne pojave: razizem, fašizem, stalinizem in maoizem), verujejo v napredek, ki temelji na pozitivnih izkušnjah, ki jih je človeštvo nakopičilo v pogojih socialne pravičnosti in razumske svobode.«

S temi besedami je ruski fizik Andrej Saharov izpovedal svojo vero v nenehni razvoj človeške družbe v svobodi! Na ta način je lapidarno označil težnje milijonov in milijonov ljudi, ki v deželah vzhodne Evrope, v prvi vrsti v Sovjetski zvezi, hrepenijo po svobodi!

Svoboda je ena in nedeljiva, enako se zanjo borijo pod komunističnimi kot pod fašističnimi režimi. Medtem ko zadnje čase številu teh vedno bolj izginja, kot kaže demokratični razvoj v Grčiji, na Portugalskem in v Španiji, pa se na vzhodu še ne dani. Prav nič. Lahko bi celo rekli, da postaja noč bolj in bolj dolga in temna!

Ob krivični aretaciji Filipa Warascha

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je obravnavalo najnovejšo dogodke na Koroškem, kjer Slovenci bijejo svoj odločen in težak boj za ohranitev slovenstva in za uveljavitev svojih demokratičnih in narodnostnih pravic, ki so jim na papirju zagotovljene na podlagi čl. 7 državne pogodbe in splošnih človeških pravic.

Z zaprepačenostjo smo Slovenci v Italiji zvedeli za nenadno aretacijo Filipa Warascha, do katere je prišlo 21. januarja letos baje izključno na podlagi izjav človeka, za katerega se trdi, da je neuravnovešenega in psihično ogroženega značaja.

Deželno tajništvo SSK z ogorčenjem ugotavlja, da je bil Filip Warasch, organizacijski tajnik SNSK, aretiran po kričeči akciji avstrijske policije, pri kateri je sodelovalo nad sto agentov, s čimer je policija nedvomno hotela predstaviti javnosti vodstvo organizacij koroških Slovencev kot krivce za zločine. Deželno tajništvo SSK prav tako protestira, ker ni bilo Waraschu omogočeno govoriti s svojim odvetnikom, kot je priporočeno dovoljeno v drugih državah Evrope. (Medtem je bil Warasch po enem tednu pripora zopet spuščen na svobodo, op. ur.)

Deželno tajništvo SSK ob vsem tem ugotavlja, da je aretacija Filipa Warascha čisto navaden poskus zvesti in navzven diskreditirati koroške Slovence v tem odločilnem obdobju njihovega narodnostnega boja, ko se pripravljajo na razgovore z duhovno vlado in vreči temno senco na osrednji koroški slovenski organizaciji, posebej pa na Narodni svet koroških Slovencev, ki deluje na načelih slovenstva, demokratičnosti in krščanstva, da bi tako zatreli v kali njegovo plodno delovanje na Koro-

tični režim, ki ni sposoben vskladiti se z naprednimi težnjami v razvoju osnovnih človekovih vrednot in svoboščin. To je videlo tudi skupina izobražencev, članov KP v Italiji, ki je izdala solidarnostno izjavo s preganjanimi kulturnimi delavci, podpisniki izjave »Charta 77« na Češkoslovaškem. Čeprav gre za skupino samo štirih vseučiliških profesorjev (Badaloni de Giovanni, Lombardo Radice, Luporini in Smuraglia), gre njihovo dosledno ravnanje pozdraviti.

Vprašati se je pa treba, zakaj molčijo vsi drugi kulturniki, ki so navadno zelo glasni, kadar je treba obsojati ravnanje na Zahodu. Ali kratenje svoboščin v tako imenovanih ljudskih demokracijah ni enako obsojanja vredno?

—at—

GLAS ČEŠKOSLOVAŠKIH RAZUMNIKOV

Prav po novem letu so začeli tleti svobodoljubni pojavi v nekaterih vzhodnoevropskih deželah. Tu imamo v mislih najprej Češkoslovaško. Dežela, v kateri se je Husakov režim že ukoreninil in to seveda s strogo stalinističnimi nazori in nič manj stalinističnimi sredstvi, je pokazala vseeno, da ne misli povsem pasivno sprejemati diktata iz Kremlja in njegovega prokonzulata ob Vltavi.

Skupina češkoslovaških intelektualcev, med njimi bivši zunanji minister Jan Hajek in filozof Kohout, je pogumno nastopila in začela novo akcijo protirežimskega odpora. Izdala je dokument »Charta 77«, o kateri je govora v našnjem uvodniku. To je skupina ljudi, ki izhaja iz Dubčkove mladine in si upravičeno želi, da bi praški režim popustil v svojem dogmatizmu in sovjetski pravovernosti.

Reakcija vlade in partije ni bi-

la majhna. Husakov režim je z vsem svojim reklamnim ter informacijskim aparatom prikazal skupino kot protidržavno in jo hotel pred javnostjo osmešiti. Disidentom pa je zagrozil, da jih izžene iz države.

Prva se je oglasila Avstrija, ki bi pač morala postati naravno pribežališče češkoslovaških političnih beguncev. Kancler Kreisky je praško vlado že opozoril, da bi tak korak pomenil odkrito kršenje zaključne izjave s helsinške konference, ki zagotavlja svobodno pretakanje idej in osnovne pravice posameznim državljanom držav podpisnic, med katerimi je tudi Češkoslovaška.

Oglasilo se je tudi ameriško zunanje ministrstvo. Glasnik State Departmenta je izjavil, da bi vse to pomenilo hudo kršitev helsinškega dokumenta. S tem je vsa zadeva zadobila odločno mednarodno podobo. Husakov režim je spet doživel hud moralni poraz in gotovo so se njegovi temelji močno zamajali tudi v sami notranjosti.

SAHAROV PIŠE CARTERJU

Sovjetski Nobelov nagrajenec za mir je poslal novemu amerišskemu predsedniku Carterju pismo, v katerem ga roti, naj kaj naredi za olajšanje razmer v Sovjetski zvezi in ostalih vzhodnoevropskih deželah, kjer režimi teptajo človeške pravice. Tako pravi, da oblasti ne spoštujejo osnovnih pravic do svobode vesti, vere, izražanja, informacije, bivanja itd. Nadalje omenja Saharov vrsto razumnikov, ki trpijo preganjanje v ječah, taboriščih ali po umobolnicah. Med temi navaja Saharov poleg ruskih in čeških intelektualcev tudi jugoslovanskega publicista Mihajlova. Njegov apel je pogumen izraz moči, ki se ne boji policijskih ukrepov proti svoji osebi in lastni družini. V lastnem času ga je namreč prav KGB poklicala na odgovor in mu zagrozila s strogimi ukrepi.

Tudi nove ameriške oblasti so pokazale v tem pogledu več poguma od prejšnje Fordove administracije. Državno tajništvo je izdalo posebno izjavo, s katero »opominja« Sovjetsko zvezo, naj ne preganja več Saharova in drugih disidentov. Opozorilo Washingtona je zadelo v živo sovjetske vladne kroge, ki so preko svojega veleposlanika v ZDA izrazile nezadovoljstvo zaradi ameriškega »vmešavanja« v notranje zadeve ZSSR. Sam predsednik Carter je skušal nekoliko popraviti te vladne izjave, češ da jih je dal le glasnik zunanjega ministrstva in da ne on ne zunanji minister Vance nista vedela zanje. V bistvu pa je predsednik potrdil, da z bistvom izjave soglasa.

Vse to kaže, da postaja problem nasprotovanja komunističnim režimom v vzhodni Evropi vedno bolj aktualen. Težko bo partijskim in vladnim oblastem v Moskvi in drugih satelitskih državah zaježiti te klice svobode. Plamen svobode je že zagorel, čas ga ne bo mogel ugasiti. Niti sovjetski tanki in topovi.

To je svoboda, o kateri je neke lepo napisal Andrej Saharov: »Za človeško družbo je neobhodno potrebna umska svoboda: svoboda prejemati in širiti informacije, svoboda razpravljanja brez predsodkov in brez strahu, svoboda od pritiska oblasti in predsodkov.«

Pok. dr. Rudolf Marc

V sredo 26. januarja so na tržaškem pokopališču pri Sv. Ani položili k večnemu počitku uglednega in priljubljenega svetovinskega rojaka dr. Rudolfa Marca, gospodarstvenika, šolnika in javnega delavca.

Dr. Rudolf Marc, ki je odigral posebno vidno vlogo v organizacijah tržaških demokratskih Slovencev po drugi svetovni vojni, se je rodil 3. aprila 1904 v zavedni mandrjarski družini. Ljudsko šolo in nekaj razredov gimnazije je obiskoval v domačem mestu, maturiral pa na slovenski realki v Idriji. Visokošolske študije je zaključil z doktoratom iz trgovskih ved v Trstu. Do leta 1950 je poklicno deloval v trgovskih podjetjih, nato pa je do upokojitve leta 1974 poučeval na slovenskih srednjih šolah v Trstu, nazadnje na Trgovskem tehničnem zavodu Ziga Zois nemščino.

Že mlad se je dr. Marc udejstvoval v slovenski družbi. Med drugim je odigral vrsto vlog na tedanjem šentjakobskem odru in gledališču. Kulturnim prireditvam je sploh veljala vse do zadnjih dni njegova velika ljubezen.

Med obema vojnama je bil odločen narodnjak in antifašist ter se je stalno udejstvoval v zavedni slovenski družbi. Kot tak je bil ob napadu Italije na Jugoslavijo aretiran in ko se je vrnil na svobodo, je pomagal zbirati blago in finančna sredstva za odporniško gibanje.

Toda ko je po letu 1945 sprevidel, da to ne uresničuje idealov in ureditev, za katere se je kot svobodoljubljen demokrat zavzemal, se je brez oklevanja pridružil krogu, ki je ustanovil Slovensko demokratsko zvezo v Trstu. Njegovo javno udejstvovanje se je nato odvijalo v organizacijah, za katere je ta krog dal pobudo ali je pri njih sodeloval.

Leta 1946 vidimo dr. Marca med ustanovitvi Slovenskega gospodarskega združe-

nja, v katerem je bil do zadnjega član nadzornega odbora. Sodeloval je pri ustanovitvi Slovenske prosvetne Matice. Od 1950 je bil polnih 27 let predsednik Slovenskega dobrodelnega društva, kateremu je posvečal vso svojo skrb. Med drugim je vrsto let organiziral »Slovenski dobrodelni ples«, ki je bil osrednja družabna prireditev tržaških Slovencev.

Od volitev 1952 je bil stalni kandidat na tržaških listah z lipovo vejico in kot njihov predstavnik je bil skoro devet let član Podporne ustanove tržaške občine (ECA) in nato dve mandati dobi član pokrajinskega nadzornega odbora v Trstu. V sami SDZ pa je prevzel posebno vidno vlogo v zadnjih letih njenega delovanja, ko je kot njen tajnik in odgovorni urednik njenega glasila »Demokracija« odločilno posegel v reševanje vprašanj, ki jih je njegova organizacija postavljala.

Slovenska skupnost, v kateri je slovensko demokratsko gibanje dobilo novo organizacijsko obliko, je dr. Marcu za njegovo vztrajno delo in zasluge podelila na svojem prvem deželnem kongresu zlato odličje.

Dr. Rudolf Marc je bil narodnjak in demokrat pravega tržaškega kova, dosleden staremu izročilu, ki je delo za narodno občestvo enačilo z nesebičnim poslanstvom. Kot tak je v življenju zgledno izpolnil svojo dolžnost. Utemeljene so zato besede, ki jih je izrekel v besedah slovesa dr. Boris Sancin, da »če danes tržaški Slovenci živimo v znosnejših razmerah kot pred leti, če se je med nami zopet lahko uveljavilo sožitje pripadnikov raznih nazorov, potem je to v veliki meri zaslug prav takih mož kot je bil dr. Rudolf Marc.« Z njegovo smrtjo so vsi zamejski Slovenci izgubili dragocenega sodelavca in zvestega prijatelja. - B. S.

Seja občinskega sveta v Sovodniah

Bila je v petek 21. januarja. Zaradi zažrzanosti župana Čečuta jo je vodil podžupan Venceslav Devetak. Točke na programu so bile finančno-upravnega značaja.

Imenovana je bila občinska šolska komisija, v katero so bili izvoljeni Viljem Fajt, Janko Cotič, Branko Černic, Rado Pelicon, Nada Rojce, Leopold Devetak, Rudol Malič, Jožko Maraz in Drago Butkovič.

Na tajnih volitvah so izvolili tudi občinsko komisijo za trgovino, ki jo sestavljajo Jože Cej, Ivo Petejan, Danilo Cotič, Oskar Kovac, Milan Tomšič, Jožef Černic, Rajmund Hlade in Virgil Černic. Za preglednike računov pa so bili imenovani Angel Petejan, Emil Tomšič in Remo Devetak.

Svetovalci so zavrnila študijo arhitekta Piccinata o razvoju in ureditvi trgovinske prodajne mreže v občini. Piccinato namreč meni, da je trgovinska dejavnost v sovdenski občini že dovolj razvita in da ni potrebe po novih prodajnih prostorih. Svetovalci pa mislijo drugače: trgovinska mreža je zadostna le kar zadeva prodajo osnovnih življenjskih potrebščin, medtem ko trgovin s tehničnim in drugim blagom sploh ni. Piccinato načrt bi preprečil vsako možnost, da se do leta 1980 odprejo novi trgovski obrati, zato je bilo avtorju načrta rečeno, naj ga znova preuči.

Povišane so bile plače posrednikom ter nagrada knjižničarju. Odobrili so tudi sklep odbora o podelitvi letne nagrade cerkovnikom in organistom.

Svetovalci manjšine so se izrekli proti imenovanju predstavnika občine v upravni svet Konzorcija za industrijsko cono. »Če je res — je dejal zastopnik manjšine —, da omenjeni konzorcij ne predstavlja kake nevarnosti za razlastitev zemljišč na sovdenskem območju, ker štiti našo upravo lasten regulacijski načrt in zato prav ona lahko izvede razlastitve, ki bodo izključno v prid našemu prebivalstvu, res nima smisla, da je naša uprava zastopana v omenjenem konzorciju. Svetovalci večine sicer trdijo, da je naš zastopnik le opazovalec, toda dejansko je podvržen glasovanju in sklepom mogočnih javnih ustanov kot so goriška občina, goriška Hranilnica ter Trgovinska zbornica s svojim skladom.« Svetovalci večine pa so bili drugega mnenja ter so imenovali Vlada Klemšeta za predstavnika občine v Konzorciju za ind. cono.

Druga kočljiva točka, ki je sprožila debato, je bila obnovev pogodb z ustanovo ONAIRC. Svetovalci SSK so ponovili svoje stališče, ki so ga izrazili že v resoluciji ob proračunu za leto 1977, svetovalci večine pa so zagovarjali podaljšanje pogodbe za eno leto, dokler ta ustanova s strani države ne bo razpuščena, ker bi morali otroci, ki obiskujejo te vrtnice, ostati doma. Svetovalci SSK so sprejeli zlasti slednji argument, ki se tiče otrok, nakar je večina

pristala na njihov predlog, naj se na prihodnji seji o tem razpravlja in se sprejme skupna resolucija.

Svetovalci SSK so se energično zavzeli tudi za ureditev ceste Rubije-Vrha. Cesta je ozka, ovinki brez jeklene ograje, občestni kamni so na nepravilnih mestih. Skratka: cesta je zlasti v zimskem času zaradi poljedice nevarna in bi morala občina naglo ukrepati, da ne bo prišlo do nesreč.

Na koncu seje so svetovalci SSK predložili še resolucijo, kji je enaka oni, ki jo je sprejel občinski svet v Steverjanu in jo objavljamo na drugem mestu. Resolucija je bila soglasno sprejeta. - R. D.

Doberdobj

Benečani so nas še enkrat obiskali. V nedeljo 30. januarja smo se v Doberdobju v velikem številu zbrali k srečanju z našimi brati Benečani in jim s svojo prisotnostjo dokazali, kako so nam njihovi problemi blizu in kako vsi z njimi čutimo.

Niti leto še ni minilo, odkar so bili pri nas z veseloigro »Beneška očet« in s svojim izvajanjem takoj osvojili vse občinstvo. Že takrat se je med nami vzpostavila vez prijateljstva in prav je, da se to prijateljstvo nadaljuje ter utrjuje.

Tokrat so se nam beneški bratje predstavili z igro »Emigrant«, ki je veren prikaz žalostne beneške stvarnosti. Izidor Predan je vanjo izlil vso trpkost in tragičnost, ki mori beneškega človeka, vso njegovo trdo borbo za življenje in obstoj.

Adrijan Rustija, član SSG iz Trsta, pa je v svoji tenkočutnosti in občutljivosti do problemov svojih beneških sorojakov dal dejanju poseben prizvok pristnosti.

V svoji vztrajnosti in požrtvovalnosti so naši beneški prijatelji vredni vsega našega priznanja in občudovanja in to tem bolj, ker niso klonili niti po veliki nesreči, ki jih je zadela lanskega maja.

Občudujemo vas, prijatelji, čestitamo vam in želimo, da bi vsi mi Slovenci imeli vedno toliko moči in navdušenja, kot ga imate vi sedaj, da bi se še naprej srečevali in utrjevali svoja poznanstva, posebno pa, da bi se vaša dejavnost odselej odvijala v boljših in srečnejših razmerah!

★ Italijanska revija »Mondo e missioni« poroča v decembrski številki o zelo uspešni misijonski nedelji v Milanu. Na predvečer je bila velika misijonska manifestacija, ki je privabila okoli 50.000 ljudi, največ mladih. V tihem sprevedu so šli od gradu Sforzesco v milansko stolnico. Večer je bil v geslu: Daruj svojo večerjo za tiste, ki so lačni. Pri nabirki v stolnici so zbrali 22 milijonov lir. Organizatorje je presenetila izredna udeležba pri misijonski manifestaciji.

Z GORIŠKEGA

Resolucija števerjanskega občinskega sveta

Ker se v zadnjem času vrstijo procesi proti pripadnikom slovenske manjšine v Italiji, postaja očitno, da gre za nove metode zastrahovanja pripadnikov slovenske manjšine zlasti v krajih, ki so v zadnjem času priča reorganiziranju slovenskih društev in organizacij. Zato je števerjanski občinski svet, zbran na redni seji 11. januarja 1977, obsodil tako početje ter zahteva, da sprejmejo pristojne oblasti potrebne zakonske ukrepe za zagotovitev globalne pravne zaščite, ki pritiče pripadnikom slovenske etnične skupnosti po ustavnih določilih.

Podgora

Prejšnjo nedeljo smo imeli v Podgori v župnijski dvorani zelo uspešno kulturno srečanje. Prišel je k nam g. župnik iz Nabrezine B. Breclj ter nam dve uri kazal skioptične slike in filme. Med drugim nam je orisal življenje in pesniško ustvarjalnost »goriškega slavka« Simona Gregorčiča. Vse poslušalce, ki so se zbrali v precejšnjem številu, je znal pritegniti s svojo preprosto, a učinkovito besedo. Vsi prisotni smo se ob njegovih besedah vživeli v Gregorčičev »planinski raj«.

Nato nam je pokazal še razne barvne filme, s katerimi nam je približal lepote naše slovenske zemlje v raznih letnih časih. Ob koncu se je razvil razgiban razgovor s predavateljem. Razšli smo se veseli in zadovoljni z upanjem in željo na skrajšnje svidenje. - U. M.

Gabrje

Tudi Marija Devetak, najstarejša žena v sovdenski občini se je poslovila s tega sveta, da nadaljuje svoje življenje v onstranstvu pri Bogu. Letos 26. julija bi dopolnila 95 let življenja. Vedno je bila pri dobrem zdravju, živahna in vesela. Rada je čitala, še bolj rada pa pripovedovala iz svojega na doživljajih bogatega življenja. Dolgo je služila v Egiptu; v Lipnici na Štajerskem je doživljala leta begunstva; videla je Rim, Svico in mnoge druge kraje.

Po rodu je bila z Vrha kakor njen mož Avguštin, po poroki pa sta si ustvarila svoj dom v Gabrjah na Klancu. Po prvi svetovni vojni sta morala začeti znova, saj sta našla svojo hišo v razvalinah. Nato ji je umrl mož, vendar je ostala naprej pod isto streho pri hčerki Kristini, ki je pripeljala moža v hišo. Ob njej je rasla še vnukinja Hortenzija, katerih ljubeče pozornosti je bila do smrti deležna.

Pokojna Marija je bila žena vere; zelo močno je bila povezana s Cerkvijo in z župnijo; veliko je molila, rada dajala v dobre namene. Umrla je spokojno, dobro pripravljena na smrt. Ni se je bala. Sprejela jo je kot svojo dobro znanko, saj so bili njeni življenjski računi pred Bogom in bližnjim v redu. Po pogrebni maši, ki jo je ob somaševanju p. Bruna Abrama opravil domači župnik, je našlo njeno telo zadnji počitek na gabskem pokopališču. Naj živi v Bogu naprej, svojemc pa izreka sožalje. - jk

Pisatelj Karel Mauser - umrl

V soboto 22. januarja zjutraj je v bolnišnici v Clevelandu (ZDA) po daljšem bolehanju na srcu in po hudi operaciji umrl slovenski pisatelj Karel Mauser. Pokopali so ga v torek 25. januarja v Clevelandu.

Književnik Karel Mauser se je rodil 11. avgusta 1918 na Bledu kot sin preprostih staršev. Otroška leta je preživel v Gorjah pri Bledu in v Podbrezjah, krajih, ki so se mu najgloblje vtisnili v dušo.

Za časa šolskih let je veliko bral. V sed-

IZ KANALSKE DOLINE

V Ukvah spet slovenski pouk

V Ukvah v Kanalski dolini se je tudi letos začel tečaj pošolskega pouka slovenskega jezika. Obiskuje ga okrog 30 otrok. Pouk je že lani organiziral domači župnik Mario Garjup, poučeval pa je prof. Salvatore Venosi.

Lani se je pouk, kot znano, začel v ukovski šoli, toda nadočiteljica Broccaioli je kmalu zatem izgnala otroke iz šole. In ti so se morali skupaj z organizatorjem župnikom in učiteljem zateči začasno v cerkev, dokler jim šolska oblast na odločen pritisk vse demokratske javnosti ni ponovno odprla šolskih prostorov.

Ker je lansko leto tudi šolsko poslopje v Ukvah močno poškodovano potres, je letos slovenski pouk v cestarski hiši (casa cantoniera), v kateri je začasno nastanjen šola.

Teološki tečaj

V ul. Risorta 3 se nadaljujejo teološka predavanja vsak petek ob 19.45. O zgodovinskem razvoju razodetja in stari in novi zavezi, krščanski etiki in smislu življenja je predaval dr. Rode. V petek 4. februarja bo govoril o Cerkvi — znamenju resničnosti krščanstva. Nato bo govor o svetem pismu.

Dobili smo skripte s predavanji dr. Stresa. Temeljiti so, med drugim dokazi za božje bivanje. Svetujemo, da jih predelajo tudi tisti, ki morda ne bodo polagali izpita. Saj ne bo škodilo, če si vsako toliko še bolj utrdijo temelje našega krščanskega nauka.

Deset let Finžgarjevega doma na Opčinah

V nedeljo popoldne 30. januarja se je v Finžgarjevem domu na Opčinah zbralo veliko ljudi, ki so z veseljem sledili pestremu sporedu.

V prvem delu, ki ga je neposredno prednašla slovenska radijska postaja Trst A, so se predstavili vsi trije mladi narodno zabavni ansambli. Najprej je nastopil ansambel »Najmlajši«, ki je ubrano podal 8 slovenskih ljudskih pesmi. Mladi člani omenjenega ansambla imajo pred seboj lepo pot, ker segajo v zakladnico naših domačih ljudskih pesmi.

Drugi je nastopil ansambel »Zvezde«, ki je za marsikoga bil lepo presenečenje in je s svojo izvedbo navdušil pričujoče. Tudi ta ansambel je izvajal same ljudske pesmi.

Tretji se je predstavil občinstvu že znani ansambel »Galebi«, ki je zelo občuteno podal nekaj lepih Avsenikovih melodij.

V drugem delu je spet nastopil ansambel »Galebi«. Izvajal je skladbe Avsenika, Dovžana, Burnika in Kovačiča. Zelo ubrano in obetajoče je zapel tri narodne dekleški trio, ki ga sestavljajo pevke ansambla »Galebi« in »Taims«. Ves ta drugi del je bil povezan z barvnimi diapozitivi iz zbirke Toneta Bedenčiča. Spored je povezovala pri ansamblu »Najmlajši« Dunja Sosič, pri ostalih ansamblih pa F. Pohajač.

Razgovor o naših časnikih

Slovenska prosveta v Trstu je v ponedeljek 31. januarja pripravila kulturni večer o naših časnikih. Na razgovor je povabila urednike tistih slovenskih časopisov, ki bi jim lahko rekli »neuvrščeni«. Odzvali so se iz Slovenije Družina in Cerkevni glasbenik, iz zamejstva Katoliški glas, Pastirček in Mladika. Neuradno sta bila prisotna tudi Novi list in Zaliv. Ognjišče ni bilo zastopano, ker uredniki ne dobijo potnega lista.

Večeru je prisostvovalo lepo število udeležencev. Bilo je tudi precej mlajših izobražencev, odsotni so bili akademiki in dijaki. Voditelj večera Sergij Pahor je navzočim zastopnikom zastavil razna vprašanja o nakladi posameznih časopisov, o njih

razširjenosti, gospodarskih težavah, urejanju, sodelavcih.

Med debato pa je šla beseda predvsem o vsebini posameznih listov, njih prodornosti, pomanjkljivosti, a tudi namenih, ki jih imajo. Debata je bila razgibana, odkrita, pa tudi kritična.

Pri tem je izstopilo dejstvo, da pri vseh glasilih manjka mlajših sodelavcev. Mladina, srednješolska in visokošolska, ki je nekoč bila gibal našega kulturnega življenja, naših revij in časopisov, je sedaj postala »polupismena«, bi rekli Srbi. Zna brati in pisati, toda bere malo, napiše še manj. Kulturna dogajanja, politični pretresi, socialna trenja, vse to in drugo gre mimo nje. Morda bo res, kar trdijo številni psihologi, da v današnjem času človek sicer hitreje raste in se osamosvaja, toda psihološko pozneje dozori kot v prejšnjih dobah. Znamenje tega dejstva naj bi bilo enostransko zanimanje mladine za šport in za nič drugega.

Slične debate sicer navadno ne rodijo kakih praktičnih sklepov ali resolucij, so pa koristne, ker se križajo misli, izmenjajo pogledi, razčistijo stališča. V tem oziru je ponedeljkov večer v Donizettijevi ulici gotovo uspel.

Okrogla miza štirih zamejskih revij

Da bi razširili med mladimi zanimanje za naš revialni tisk in da bi ga z njim seznanili, so mladi v Slovenskem kulturnem klubu priredili prejšnjo soboto 29. januarja srečanje z uredniki štirih zamejskih revij. Pri okrogli mizi, ki je bila v društvenih prostorih v ulici Donizetti, so sodelovali uredniki Marij Maver za Mladiko, Aleš Lokar za Most, Boris Pahor za Zaliv in Miroslav Košuta za Dan.

Uredniki so na kratko orisali pot posameznih revij od ustanovitve do danes, orisali so težave, s katerimi se te revije borijo, in končno so tudi označili njihove idejne obraze. Živahna razprava se je razvila predvsem ob tej zadnji točki in dokazala nujnost obstoja različnih glasov v vsaki pluralistični družbi, tako tudi v slovenski zamejski stvarnosti.

Prihodnjo soboto 5. februarja bo v Slovenskem kulturnem klubu družabni večer v vzdušju taborne ognja. Odbor vabi člane, da prispevajo k veselemu razpoloženju z igrami in skeči. Začetek večera ob 19.30. Sledil bo ples.

Slovenci v Trstu in ekumenska misel

O lanskem skupnem tržaško-goriškem romanju v Hercegnovi, rojstni kraj bl. p. Leopolda, in po drugih zanimivih krajih Slovenskega jezika je Katoliški glas svoj čas že poročal. Slovenski tržaški ekumenisti se zbiramo mesečno v Marijinem domu v ul. Risorta pod vodstvom dr. Kosmača, ki je navdušen za vse lepo in dobro.

V nedeljo 23. januarja ob 16. uri smo imeli skupno ekumensko slavo na Montuzzi pri gostoljubnih patrij kapucinih. Sodelovali so tri verske skupnosti s svojimi predstavniki. Slovenske katoličane na Tržaškem je zastopal škofov vikar dr. L. Škerl, ki je tudi sodeloval pri pobožnosti in izrazil nekaj globokih misli, ki so vsem udeležencem ostale v spominu. Srbske pravoslavne vernike in protestante sta zastopala srbski pop tržaške pravoslavne cerkve in slovenski protestantski pastor iz Slovenije.

Med slavljenjem je bila poudarjena predvsem ljubezen med kristjani. Slovesnost je vodil dr. Kosmač. Med ekumenskim bogoslužjem je prepeval zbor srbske pravoslavne občine pod vodstvom prof. U. Vrabca. V zboru sodelujejo tudi nekateri slovenski rojaki.

Tržaški Slovenci (bilo je tudi več Srbov in tudi nekaj Grkov), ki smo se v velikem številu udeležili ekumenske pobožnosti, smo odhajali duhovno obogateni in resnično navdušeni.

Po cerkveni slovesnosti je bilo ekumensko srečanje v dvorani Marijinega doma v ul. Risorta 3. Tu smo se bolje spoznali, poslušali razne govornike, se med seboj pomnili in potrdili, da Boga ne moremo deliti. On je last vseh, tudi tistih, ki ga ne priznavajo ali vanj ne verujejo.

★

■ Vojaki kmerske vojske so iz Kampučije (Kambodže) vdrl na ozemlje Tajске, požgali več vasi ter pobili 30 oseb, med njimi tudi noseče žene in otroke. Tajsko ministrstvo je vložilo protestno noto v Phnom Penhu, a do sedaj ni prejelo odgovora.

Gradimir Gradnik oproščen

V Krminu je bil prejšnji teden proces proti Gradimiru Gradniku, predsedniku pokrajinskega sveta Slovenske skupnosti v Gorici. Gradnik se je moral zagovarjati pred obtožbo, da je pri zadnjih občinskih volitvah na nekem krminskem volivnem sedežu agitiral za slovensko listo. Obtožba je izhajala od prijave lokalnih organov javne varnosti, a se je na sodni obravnavi izkazala za popolnoma neosnovano. Branilca odvetnika dr. Stoka in dr. Sanzin sta namreč v svoji obrambi izpodbila vse obtožbe in prikazala, kako je pravzaprav ta sodni postopek izraz še preostalih ostankov nestrpnosti na našem področju. Zato je sodišče Gradnika oprostilo vsake krivde.

Pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti na Goriškem je na svoji zadnji seji v ponedeljek 31. januarja izrazilo svoje zadovoljstvo nad izidom obravnave v Krminu, ki je pokazala, da Gradimir Gradnik ni izvršil nikakega kaznivega dejanja. Solidarnostno brzojavko je Gradniku poslal pokrajinski tajnik DC Longo. Svoje zadovoljstvo nad izidom procesa so izrazili tudi predstavniki raznih strank na zadnji seji občinskega sveta v Gorici.

Avtoporto pred občinskim svetom

Prejšnji petek 28. januarja je goriški občinski svet na široko razpravljal o problemu avtoporta, ki ga predvideva regulacijski načrt. Svet je vzel v pretes vse možne plati te zadeve in jo osvetlil kar se da podrobno. Na koncu je svet načrt odobril z

vladajo le popevke ali pa molk. Jeli hotel to doseči zadnji koncil? Mislim da ne. Do tega so privedli napačni reformatorji, ki so izgnali iz liturgije latinščino ne samo tam, kjer je bila v oviro, temveč tudi tam, kjer bi lahko še zmeraj pomagala dvigati duha v molitvi. Mislim s tem na polifonično pesem, ki je bila pravzaprav komponirana za bogoslužje in ne za koncerte. Ali bi ne bilo koristno tudi za sodobne kristjane, če bi nabožno polifonično pesem vrnil ne samo v cerkev, temveč tudi med liturgijo, to je med mašo? Vsaj ob velikih praznikih. - K. H.

Orgelski koncert H. Berganta

V sredo 26. januarja je bil v goriški stolnici orgelski koncert našega priznanega orgelskega mojstra prof. Huberta Berganta. Koncertist je nam vsem že zelo znan, zato ni treba še posebej predstavljati njegovega dela in uspehov, ki jih je tudi v zadnjem času imel doma in v inozemstvu. Koncert je organiziralo SKPD »M. Filej« v Gorici.

Sporod Bergantovega koncerta je bil tokrat res enovit, saj je vseboval izključno dela J. S. Bacha. V samem okviru Bachovega opusa je bil program omejen na njegove fantazije in fuge. To so skladbe, ki na eni strani lepo kažejo na Bachov improvizacijski genij in briljantnost invencije (fantazije), na drugi pa potrjujejo, da je veliki baročni skladatelj nesporen prvak kontropunkta (fuge). Bergant je podal sedem skladb, ki so se po posrečeni in izbrani registraciji lepo razlikovale v zvočni

V nedeljo 6. februarja ob 16. uri bo v Katol. domu v Gorici

prireditve za katoliški tisk

Pred igro in v odmorih bo na dobitkih bogat

SREČOLOV

v korist slovenskega katoliškega tiska.

končani igri. Podajanje je teklo posebno po zaslugi vseh glavnih igralcev, četudi je bilo tu in tam čutiti nekoliko negotovosti; tudi sproščenost bi morala biti v nekaterih prizorih večja.

Toda v nedeljo je bila šele premiera. In vsi vemo, kako je premiera zmeraj huda preizkušnja za igralce in režiserja. Ali je bilo vse prav zamišljeno, ali se ne bo komu zaradi strahu zataknilo? Saj gre za amaterje, ki niso na odru vsak večer. Poleg tega je v štandreški dvorani problem tudi oder, ki je premajhen za sproščeno in razgibano igro. Kljub vsemu temu moramo priznati, da so nas igralci prijetno presenetili in zabavali.

Med glavnimi naj omenimo Božidarja Tabaja. Ta igralec ima glavno in najtežjo vlogo: igrati mora trojčke, to se pravi, da mora nastopati v vlogi treh različnih igralcev. To je silno težko. Božidar je pa v tem odlično uspel. Njemu ob strani je stal Harlekin Marko Brajnik. Režiserka je vedela, koga je izbrala za to vlogo. Menimo da bo na kakem večjem odru še boljše zaigral. Potem je tu Angelika, ki jo je oblikovala Magda Lupin, krčmarica Argentina, ki jo je zelo posrečeno prikazala Majda Zavadlav Paulin. Posrečen tip je tudi Skapin Jordana Mučiča.

Morali bi sicer omeniti še vse ostale igralce. Toda naj si jih bralci rajši pridejo sami ogledat v nedeljo, ko bodo nastopili v dvorani Katoliškega doma v Gorici. Na tem odru bi morala priti do polnega izraza vsa dinamika te italijanske komedije in štandreških igralcev.

(r+r)

VII. zamejski festival domače glasbe

Vršil se bo v Steverjanu 25. in 26. junija, prirejata ga pa SKPD »F. B. Sedej« in ansambel Lojzeta Hledeta. Udeležijo se ga lahko vsi slovenski domači zabavni ansambli; rok za prijavo je do 15. aprila 1977 na naslov: SKPD »F. B. Sedej«, Trg svobode 6, 34070 Steverjan - S. Floriano del Collio (GO). Skladbe, ki jih bodo ansambli izvajali, morajo biti izvirne ter prvič predstavljene.

Komisiji bosta dve: za ocenjevanje glasbe in za ocenjevanje besedila. Podeljene bodo sledeče nagrade: prva in druga za najboljšo melodijo lir 120.000 oz. 70.000; prva in druga za najboljšo izvedbo lir 80.000 oz. 50.000; nagrada za najboljšo besedilo 50.000; nagrada revije STOP iz Ljubljane, ki jo bo podelilo občinstvo znaša 100.000 lir.

V prijavi morajo biti navedeni: točen naslov in naziv ansambla, ime, priimek in sedanje bivališče tako vodje ansambla kot vsakega člana ansambla posebej. Poleg tega morajo ansambli poslati notno gradivo, besedilo, kratko zgodovino ansambla ter fotografijo, vse v dveh izvodih.

Šport

Olympia - Vigili Udine 3 : 0 (15 : 7, 15 : 5, 15 : 5)

Sobotna tekma je sicer prinesla zmago Olympiji, toda povedala ni ničesar. Nasprotnik je bil namreč tako slab, da o kakih zaslugah in odlikah ni moč govoriti. Pozitivno pa je vsaj to, da niso naši popustili niti enega seta, kar bi bilo v podobnih okoliščinah sramotno.

Prihodnji dve koli bosta odločali o maršičem. Letošnje prvenstvo je namreč razdeljeno na dva dela: prvi dve ekipi vsake skupine se bosta borili skupno s prvouvrščenimi ostalih skupin za prestop v tretjo ligo, ostali dve moštvi posamezne skupine pa za obstanek v prvi diviziji; vse to v drugem delu prvenstva.

Še dva uspešna nastopa mora opraviti Olympia, da se vključi v boljše družbo. Se pravi, da mora nujno premagati Lambertin ali Asfjr, če smatramo za gotovo povratno tekmo proti redarjem. In prav proti ekipi Asfjr bodo naši bili v Cedadu ogorčen boj, da tako rečemo. Tekma se bo začela ob 20.30, toliko da bo vedel, kam iti in kje najti svojce tisti, ki se bo po naključju izgubil v soboto sredi samega Cedada.

Medtem se uspešno nadaljujejo sobotni treningi za najmlajše, ki so vedno bolj dobro obiskani. Predsednik dr. Brešan, ki se z njimi največkrat ukvarja, potrebuje že dodatnih učnih moči. Treningi so vsako soboto v telovadnici Lenassi v Gorici ob 16. do 17. ure.

OBVESTILA

Na upravi našega lista v Gorici in pri Fortunatu v Trstu so na voljo prospekti s celotnim programom romanja v Fatimo in Santiago. Kdor se zanima, naj vzame.

ZSKP v Gorici bo imela redno sejo v ponedeljek 7. februarja ob 20.30. Vabljeni vsi odborniki.

PD Podgora priredi v četrtek 10. februarja ob 20. uri v župnijski dvorani kulturni večer, na katerem bo predaval in predvajal skioptične slike dr. J. Andlovic pod naslovom »Iz domačih in tujih gor«.

Proslava 40. obletnice smrti L. Bratuža, žrtve fašizma, bo v organizaciji PD Podgora v nedeljo 13. februarja. Najprej bo v podgorski župni cerkvi ob 11. uri sv. maša zadušnica, nato pa bo pred cerkvijo na trgu, ki nosi njegovo ime. Sodelovali bodo zbori »Lojze Bratuž«, »Andrej Paglavec« in zbor Rupa-Peč.

Mesečna maša za edinost bo v ponedeljek 7. februarja ob 18.30 v Marijinem domu v ulici Risorta 3.

V Društvu slov. izobražencev v Trstu bo v ponedeljek 7. januarja predaval dr. Drago Bajc o temi »Rešene in nerešene uganke matematike«. Predavanje bo v društvenih prostorih v ul. Donizetti 3 ob 20.15.

Prešernova proslava. Slovenska prosveta in Slovenska prosvetna zveza v Trstu prirejata skupno Prešernovo proslavo v nedeljo 6. februarja ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu. Nastopili bodo zbor Rečan, otroški zbor in orkester Glasbene matice ter recitatorji.

DAROVİ

Za sklad Katoliškega glasa: Hlede 2.000; N. N. 2.000; Požlep, Francija, 7.000; F. V., Trst, 10.000; Nela Cijan, Rupa, 3.000; Kette 2.000; sestre Stopar v spomin pok. staršev 10.000; Mara Germek 2.000; Slokar 2.000; N. N., Pevma, 5.000 lir.

Za tiskovni sklad Katoliškega glasa (nabrano na Opčinah): Lojzka Skabar 500; Justina Gombač 500; N. N. 5.000; Tončka Grahor 1.000; Marija Vidau 2.000; Kristina Husu 500; Gizela Budai 500; N. N. (= župnija, za objavo darov) 20.000; Ana Hrovatin 4.000 lir.

Za slov. župnijo pri Sv. Ivanu v Gorici: N. N. ob obletnici Ljube 10.000; M. Gravner Zvanut v zahvalo g. Maksu in pevcom ob zadušnici za Zoro Gravner-Schinozzi 10.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: družina Gorjan v spomin pok. none 5.000; Amalija Ferigo 10.000 lir.

N. N. za Katoliški dom, za Zavod sv. Družine in za misijonarje po 10.000 lir.

Za podgorsko cerkev: kolegi Ervine Brezigar vd. Tronkar v počastitev spomina Milana Tronkar 25.000 lir.

Za cerkev na Peči: N. N. 30.000 lir.

Ana Žerjal in družina Fonžari za Katoliški glas, Mladiko in za slov. misijonarje po 15.000 lir ter za Marijin dom v Rojanu 70.000 lir.

Družina Pertot, Trst: za sklad Katoliškega glasa in za Sv. goro po 10.000 lir.

Za Finžgarjev dom na Opčinah: ob desetletnici obstoja daruje prof. Zora Rebula 10.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Ana Sosič 2.000 lir.

Za cerkev v Zgoniku: namesto cvetja na grob treh mater iz Saleža daruje sovaščanka 15.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: družine Zeleznik, Udovič, Sancin v spomin pok. dr. Rudolfa Marca 50.000; N. N., Trst, v spomin pok. Ane Lapanja 30.000 lir.

Za žrtve potresa: Anica Ferluga 10.000 lir.

Za misijone: Pavla Merku, Trst, 7.000 lir.

Za lačne otroke v misijonih: N. N., Rupa, 5.000 lir.

Tiskarski skrat. Verniki iz Sv. Križa pri Trstu so darovali za misijonarja Ivana Stanta 100.000 in ne 10.000 lir, kot je zadnjič tiskarski skrat zapisal.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Po 30 letih je Jugoslavija navezala diplomatske stike s Španijo. Isto sta storili Bolgarija in Romunija. Španska vlada je tudi obljubila, da bo nadzorovala delovanje ustaških krogov, ki so se pod Francmom naselili v Španiji.

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 12.45, 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Sporod od 6. do 12. februarja 1977

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Vera in naš čas. 10.00 Danes obiščemo... 11.05 Mladinski oder: »Rokovnjači«. 11.35 Nabožna glasba. 12.15 Glasba po željah. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 14.05 Operete. 14.35 Lahka glasba. 15.00 Sport.

Ponedeljek: 8.05 Tjavidan. 9.30 Obletnica tedna. 9.45 Iz svetovne folklore. 10.15 Koncert. 11.35 Glasba. 13.00 Sestanek. 14.05 Glasba. 14.30 Mladina. 15.45 Glasba. 17.05 Simfonični koncert. 18.05 Srečanje z zborovodji. 18.25 Zborovska glasba.

Torek: 8.05 Tjavidan. 9.30 Radio za šole. 10.15 Koncert. 10.40 Dežela vina. 11.35 Sestanek z bližnjimi deželami. 13.00 Sestanek. 14.05 Glasba. 14.30 Mladina. 16.00 Glasba. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Simfonični koncert. 17.35 Glasba. 18.05 Prešernov dan.

Sreda: 8.05 Tjavidan. 9.30 Liki iz naše preteklosti. 9.45 Iz slov. folklor. 10.15 Koncert. 10.40 Zenski liki v romanu. 11.00 Glasba. 11.40 Radio za šole. 13.00 Sestanek. 14.05 Glasba. 14.30 Mladina. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Deželni solisti. 17.25 Glasba. 18.05 »Krst pri Savici«.

Četrtek: 8.05 Tjavidan. 9.30 Nekoč je bilo. 9.40 Iz deželne folklor. 10.15 Koncert. 10.40 Kje so moje rožice. 11.00 Popevke. 11.40 Radio za šole. 12.00 Glasba po željah. 13.00 Sestanek. 14.05 Glasba. 14.30 Mladina. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Koncert. 17.30 Kdo vam je bolj všeč. 18.05 Delavska gibanja v našem stoletju. 18.20 Revija zborov 1976.

Petek: 8.05 Tjavidan. 9.30 Karnajska dolina v delih I. Nieva. 9.40 Zborovska glasba. 10.15 Koncert. 11.00 Radio za šole. 11.20 Glasba. 11.35 Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji. 12.00 Glasba po željah. 13.00 Sestanek. 14.05 Glasba. 14.30 Mladina. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Deželni skladatelji. 18.05 Kulturni dogodki. 18.25 Poje basist Albert Miklavc.

Sobota: 8.05 Tjavidan. 10.15 Koncert. 10.40 Družina v sodobni družbi. 11.00 Lahka glasba. 11.35 Pratika. 13.00 Sestanek. 14.05 Glasba. 14.30 Mladina. 15.45 Poslušajmo spet. 18.05 Recital Rada Nakrsta.

Ljubljanska TV

Sporod od 6. do 12. februarja 1977

Nedelja: 9.30 I. Silone: Vino in kruh. 10.35 Veliki raziskovalci. 12.20 Slalom za moške. 14.00 Bob. 15.30 Nedeljsko popoldne. 17.40 Pozno poletje, film. 20.00 Marija, nadalj. 21.10 Skopje. 21.55 Sport.

Ponedeljek: 17.00 Skrivnostna vrečka. 17.15 Skrivnosti globin. 17.55 Nega otroka. 20.00 Trije posvetnjaki, drama. 21.05 Kulturne diagonale. 21.45 Kratak film.

Torek: 17.10 Zverinice iz Režije. 17.30 Pika Nogavička. 18.40 TV trim test. 20.00 Oči kritike. 20.40 Blišč in beda kurtizan. 21.40 Iz koncertnih dvoran.

Sreda: 17.10 Pegam in Lambergar. 17.25 Glass fascination, film. 18.10 Spekter. 18.45 Pogovori o glasbi. 20.00 Plačilo za strah, film. 22.45 Nogomet Anglija: Nizozemska.

Četrtek: 17.10 Mala čebelica. 17.40 Kako zakuriti ogenj, film. 18.35 Cyrano de Bergerac. 20.00 Humoriistična serija. 21.20 Miniature.

Petek: 17.10 Križem kražem. 17.20 Ansambel Prah in Predmestje. 18.10 Tuja folklor. 18.45 Narodni parki. 20.05 Kopernik, nad. 21.00 Sicilija, dežela brez primere. 21.45 Ulice San Francisca.

Sobota: 17.45 Sirotica, film. 20.00 Mož na položaju, film.

Bazovica. V Slomškovem domu v Bazovici se bo v petek 11. februarja pričel tečaj za pripravo na zakon. Nadaljeval se bo vsak petek ob isti uri. Ob prvem srečanju bomo predvajali ruski film »Zagrejnena mladost«.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

glasovi sedanje večine (DC, PSDI, PRI) in liberalcev. Proti so glasovali SSK, PSI in PCI.

V imenu Slovenske skupnosti je svetovalec dr. Paulin obširno prikazal razloge, zaradi katerih SSK odločno nasprotuje temu načrtu. Jasno je namreč, da bo nova gradbena struktura prispevala k nadaljnji izgubi naše zemlje. Obenem pa bo to tudi oslabilo že itak šibko poljedelstvo. SSK ni proti industrijskemu napredku in urbanističnim infrastrukturam, nasprotuje pa taki lokaciji teh objektov, ki bodo nedvomno škodovala koristim slovenske manjšine.

Koncert na Travniku

V goriški tradiciji zadnjih let je tudi koncert v čast sv. Ceciliji, ki ga prireja kulturna ustanova EMAC. Letos so ta koncert iz tehničnih razlogov prenesli od novembra na četrtek 27. januarja. Pri koncertu je sodelovalo pet goriških zborov. Za goriško mesto je to lepo število, saj vemo, kako je bilo pred leti, ko Gorica ni premogla poštenega zbora, če izvajamo slovenske.

Zbori, ki so na koncertu nastopili, so bili: Zbor občinskih nameščencev pod vodstvom F. Valentinsiga, zbor Lojze Bratuž (prof. S. Jericijo), moški zbor Monte Sabotino (V. Perini), zbor Sant'Ignazio (prof. S. Jericijo) in Madrigalisti di Gorizia (O. Dipiazza).

Začel je zbor Dipendenti Comunali (občinski nameščenci). Odpel je štiri pesmi. Posrečeno je bila izbrana prva pesem Očenaš I. Stravinskega. Koncert se je torej začel z molitvijo. Nato je zbor odpel dve Orffovi in eno Händlovo pesem. Za njim je Lojze Bratuž podal Gallusovo Regali ex progenie in dve slovenski. Sledil je zbor Monte Sabotino. Izbral si je Sanctus L. Perosija, Jola B. De Marzia in Cantico dei Cantici G. Theodorakisa. Bolje kot v polifoniji se je zbor odrezal v ostalih dveh pesmih. Zbor sv. Ignacija je tudi zapel tri polifonične skladbe. Zaključili so goriški madrigalisti s prav tako tremi polifoničnimi pesmimi: da Palestrine, di Lassa in R. Thomsona.

Ni da bi tu podal strokovno oceno nastopajočih zborov. To naj naredi kdo drug. Poudariti hočem le čudno dejstvo, da mora danes kristjan, če hoče slišati nabožno pesem, s sliknim koncertom. Med bogoslužjem v cerkvi takih pesmi ni več. Povsod

barvi, čeprav gre za po obliki podobna dela. Posebej naj tu zabeležimo Fantazijo in fugo v a-molu, Fantazijo v g-duru in Fantazijo in fugo v g-molu, ki sodijo po svoji zgradbi in navdihu med Bachova najbolj monumentalna orgelska dela.

Prof. Bergant je ponovno potrdil svojo tehnično bravuro in interpretacijsko globino, kar je vse pokazala njegova prepričljiva igra. Ob koncu je publika nagradila koncertista z navdušenim ploskanjem.

Orgelski koncerti niso sicer v našem mestu vsakodnevni, vendar so zlasti po zaslugi slovenskega koncertista in naših kulturnih organizacij kar številni. Gotovo pressegajo tiste (ki jih skorajda ni), ki jih od časa do časa prireja kako italijanska ustanova. Skoda, da se teh glasbenih prireditve ne udeležuje večje število ljudi, saj je orgelska umetnost gotovo med najbolj plemenitimi v okviru glasbene ustvarjalne in poustvarjalne dejavnosti. - bgs/

»Beneški trojčki« v Štandrežu

Dramska skupina PD »Štandrež« nudi ob vsakem novem delu novo presenečenje. Tudi pri premieri v nedeljo je bilo tako. Na oder so postavili komedijo »Beneški trojčki« italijanskega avtorja Antonia Collalta v prevodu Nika Kureta. Komedija je napisana v slogu Carla Goldonija. Gre torej za lahkonotno komedijo, ki se poslužuje predvsem situacijske komike s srečnim koncem. V »Beneških trojčkih« nastaja kronika iz dejstva, da en sam igralec nastopa v vlogi treh bratov trojčkov, ki so si na las podobni, da jih tudi najbližji znanci ne ločijo. Ta zamenjava je gibalo celotne komedije, ki se v štirih dejanjih zapleta od prizora do prizora, da zaman ugibaš, kako se bo razpletla, dokler ne nastopi policijski komisar, ki končno zadevo razvozla tako, da so vsi srečni. Kot zmeraj v veseloigrah.

Take vrste komedije so za igralce in režiserje lahko zelo nevarna zadeva. Kakor so navidez preproste, tako zahtevajo izredno sproščenost pri igralcih in tanek posluš za komiko pri režiserju, da ne postane vse skupaj smešno, namesto komično.

Tej nevarnosti so se štandreški igralci in njih režiserka Mira Štrukljeva srečno izognili in postavili na oder prepričljivo komedijo, pri kateri se gledalec resnično zabava. Zato ni manjkalo smeha med igranjem samim in veselega zadovoljstva po